

Historie

Het Brugs Brouwerijmuseum was vroeger ingericht in de gebouwen van een industriële archeologische site te Verbrand Nieuwland 10 in Brugge.

Deze oude mouterij, deel van de vroegere Brouwerij 't Hamerken (daarna brouwerij De Gouden Boom), werd in 1902 gebouwd en was in gebruik tot 1976. Alle machines stonden toen nog op de oorspronkelijke plaats. Het geheel gaf een idee van hoe vroeger gerst tot mout werd omgevormd om zo de basisgrondstof van bier te bekomen.

De graankuiserij met de TARRARE (gerstreinigingsmachine) en de TRIEUR die de gebroken gerstkorrels verwijdert.

In de gelagzaal van het museum stond een KALIBREUR die de gerst sorteert op de grootte van de graankorrel

Door de overname van brouwerij De Gouden Boom door Palm Breweries was het noodzakelijk dat het museum diende te worden verhuisd naar een nieuwe locatie.

Deze nieuwe locatie is gelegen in een kelder verdieping van brouwerij De Halve Maan.

Onze oprechte dankbetuiging t.o.v. brouwerij De Halve Maan voor het ter beschikking stellen van deze ruimte. Dit zou uiteindelijk de redding worden van ons prachtig museum !

Op de website van bestuurslid Jan De Bruyne staat nog een mooie fotoïmpressie van hoe het Brugs Mouterij- en Brouwerijmuseum er toen uitzag. [Klik hier...BRUGS BROUWERIJMUSEUM KRIJGT IN MAART 2005 KLOP VAN 't HAMERKEN](#) De vzw voor brouwerijgeschiedenis 't Hamerken, opgericht in 1988, heeft tot doel het behoud en de bescherming van het Brugs brouwerijpatrimonium. Beantwoordend aan dit doel stichtte zij in 1990 het Brugs Brouwerij- en Mouterijmuseum in de oude gebouwen van de mouterij die paalde aan de brouwerij die toen de Gouden Boom (vroeger 't Hamerken) heette. Zij mocht bij wijze van gedoogzaamheid deze gebouwen gebruiken. Het stichten van een Brouwerij- en Mouterij Museum in deze gebouwen had twee bedoelingen. Door het geven van een nieuwe bestemming aan de leegstaande mouterij kreeg die een nieuwe functie, waardoor de gebouwen en de machines bewaard werden voor de toekomst. Die gebouwen en machines zijn zeer merkwaardig. foto 1. Gevel van de mouterij 't Hamerken in het Verbrand Nieuwland nr 10. Het gebouw rechts is de mouterij die in 1902 werd opgericht. Links daarvan staan de oudere gebouwen met graanzolders. Let op de dakkapellen langs waar de gerst naar binnen werd gehesen. De mouterij, die in 1902 door Jules Vanneste was gebouwd, was voorzien van een infrastructuur die volledig beantwoordde aan de noden van die tijd. De mouterij is onder dezelfde vorm blijven verder werken onder het beheer van de toenmalige brouwerij 't Hamerken, tot in 1976, toen bleek dat het niet meer rendabel was om op die manier mout te blijven produceren. De gebouwen werden niet meer gebruikt, maar werden ook niet gesloopt en de machines bleven er werkloos bij staan tot op heden. Hoe de brouwersgerst gereinigd, getransporteerd, geweekt, gekiemd en geëest wordt en zo omgevormd wordt tot mout, de basis grondstof van bier, is aan de hand van de aanwezige machines en de didactische voorstelling gemakkelijk te overzien. Een tweede bedoeling was het inrichten van een brouwerijmuseum. De moutvloeren en de graanzolders beslaan samen een oppervlakte van ongeveer 1100 m². Dit is voldoende groot om voor tentoonstellingsruimte te kunnen dienen. Zo werd op deze plaats een brouwerijmuseum ingericht, waar het volledig brouwproces, aan de hand van oude brouwerij machines en toestellen werd voorgesteld. Oude documenten, foto's, afbeeldingen en reclame materiaal tonen het vroegere Brugse brouwerijgebeuren. Eveneens is er het volkse aspect van de mensen die in de mouterij en brouwerij gewerkt hebben aanwezig alsmede de folklore rond bier en bierconsumptie. Niettegenstaande vroegere beloftes, dat het museum mocht blijven, geeft de huidige eigenaar van de gebouwen de vzw 't Hamerken de tijd tot eind maart 2005 om de site verlaten. Zij heeft de intentie om de gebouwen van de mouterij samen met die van de aanpalende leegstaande brouwerij te verkopen, of misschien heeft zij die reeds verkocht. Het zou de bedoeling zijn alles af te breken en er een modern wooncomplex met luxe appartementen op te richten. foto 2. Zicht op de graanzolder (4e verdieping) met de gerst-reinigingsmachines. Links: trieur om de gebroken granen te verwijderen en rechts achteraan de ontkierner om de wortelkiemen te verwijderen. Verder ziet u de krachtoverbrenging via aandrijfwielen en -riemen. Vooraan rechts bevindt zich een elevator om het mout naar de ast te transporteren.

Er is een aanvraag tot bescherming van de mouterijgebouwen en de geïntegreerde machines. Terwijl de procedure tot bescherming loopt, moet het ganse gebouw, buiten de machines die vast zijn door bestemming, ontruimd worden. De eigenaar past de tactiek van de 'verschroeiende aarde' toe. Het lege gebouw zal verkommeren en de nog aanwezige mouterijmachines zullen aftakelen totdat noodgedwongen de afbraak volgt. Het is totaal onbegrijpelijk dat een enige overblijvende mouterij met nog alle aanwezige machines zomaar uit het stadsbeeld mag en kan verdwijnen. Het is een uniek voorbeeld in Vlaanderen van een industriële mouterij uit 1902, waar alle originele machines op hun oorspronkelijke plaats staan. Bij de overgang van de 19e naar de 20e eeuw waren er in de binnenstad tal van artisanale werkplaatsen, die evolueerden naar eerder kleinschalige industriële sites. Die bedrijven, waaronder een dertigtal

brouwerijen, waren verweven met het stadsbeeld en maakten er integraal deel van uit. Jaak Rau heeft dit in zijn boeken van de 'Brugse Parochies' prachtig beschreven. Voor Brugge, waar bijna alle sporen van vroegere industriële activiteit zijn uitgewist, betekent het verdwijnen van een der laatste getuigen van het vroeger industrieel gebeuren een onherstelbaar verlies. Het is ondenkbaar dat in stad Brugge, die deel uitmaakt van het werelderfgoed van UNESCO, een laatste, oorspronkelijke, vrij intacte en enige getuige van het industrieel erfgoed van het begin van de 20e eeuw zou verloren gaan.